N. 561.

CURRENDA III.

A. D. 1864.

N. p. 19.

Procedura cum advenis Presbyteris extraneis.

Quia his temporibus plures sub titulo characteris sacerdotalis e regnis extraneis irruere solent in Diœcesim Nostram, et indulgentia Cleri Curati ad Altare, et caeteras functiones peragendas admittuntur; quia, ut experientia docet, similes advenæ quandoque pluribus turbis in parochiis ansam dedere; hinc ordinamus pro stricta observantia, ut in obvenienti casu, ubi advena presbyter in Dioecesi Nostra sub alicujus Vestrum tecto refugium quaereret, et si ratio vestræ securitatis et pacis id suaserit, ut in domum recipiatur, mox id ad notitiam Dominorum Decanorum feratur cum adjectis documentis, quibus Advena suum characterem probare possit; et ab altari caeterisque functionibus tam diu arceatur, donec ad Relationem DD. Decanorum, Nostra decisio desuper obtineatur. Idem fiat, si quis extraneum pro longiori tempore in juvamen accersere optaret.

E Præsidio Cons. eppalis Tarnov. die 28. Januar 1864.

L. 38.

Licentia ad triennium pro juramento coram Judicibus Civilibus praestando.

Cum non raro accidere soleat, ut sacerdotes a Judicibus civilibus ad praestandum coram se juramentum invitentur nec tamen propter Rescriptum Summi Pontificis Honorii III. et aliorum (Const. Synodorum Metr. Ecclesiæ Gnesnensis I. II. p. 127), vi quorum inconsulto Ordinario coram judice laico jurare non possunt, exactioni huic satisfacere valeant; Nos itaque, ne in tali casu juramentum procrastinetur, neve hoc modo partibus respectivis quoddam inferatur damnum, innixi potestate Nostra Ordinaria damus per præsentes ad *triennium* valituras cuique Decano pro casibus obviis licentiam permittendi Nomine Nostro Sacerdotibus sui Districtus juramentum coram Judice laico præstare, invitantes insimul Venerabilem Clerum Diœcesanum, ut in casu obvio, ad evitandam moram præcavendumque detrimentum cujusvis tertii quisque jam non amplius Nos, prout hucusque moris erat, sed respectivos adeat Decanos, ab eisque licentiam quæstionis petat. Decanis singulis etiam, si ipsimet ad juramentum præstandum a Judice civili requirerentur tale (juramentum) præstare, ad decursum temporis supra memorati permittimus.

Tarnoviæ 7. Jān. 1864.

N. 559.

Feria V. antemeridiana pro sessionibus heic Officii destinata, non pro excipiendis visitationibus aut celebrandis Institutionibus &c.

In Directorio Officii div. Ven. Clerus quolibet anno certior redditur, sessiones hic Officii *feria V.* mane celebrari, quæ sæpe usque ad prandium protrahuntur. Vix commemoran-

dum restat, Membra sessionibus assidentia eo die occupari negotiis Dioeceseos, idcirca tunc visitationes privatorum pro negotiis suis horsum e Dioecesi adventantium haud gratas fore, et Institutiones feria V. anhelatas differri oportere ad feriam VI. Quare Ven. Clerus negotia hic tractaturus oraliter, aliam diem sibi eligat necesse est. Tarnoviæ 11. Feb. 1864.

N. 560.

Exhortatio ad plantandas varii generis arbores.

Dilectissimi in Xto Fratres! Ad præcipuas muneris Vestri partes pertinere censemus frequentem populi fidelis excitationem pro assiduo labore, omnimoda industria et parsimonia, ne tantopere solicitetur ad violanda proximorum jura bonaque terrestria, præprimis in hortis, nemoribus et sylvis, quæ conscientiose indemnisanda restant, quia *non dimittitur peccatum, donec restituatur ablatum.* S. Augustinus.

Ejusmodi violationes utique minuerentur, si agricolæ omnes plantarent arbores ad vias, ripas, acclivia, prata; ad sepimenta, domos, ædificia œconomica, colerentque hortos pomiferos. Ingruit nunc plantationis tempus. Ven. Clerus excitatus pluries, modo rursus non solum exemplo præibit, verum inculcabit quoque officium augendi bona, quæ augeri possunt, et reditum trahendi e terra nobis concessa, quæ tanta offert spatia pro arboribus plantandis, ligna pro foco, et pro ædificiis, alimentum apibus, vel porcis, poma hominibus ferentibus. Indigitabitis ejusmodi loca, supeditabitisq. arbusculas, &c. et Deus Creator et Conservator omnium, qui cuncta utilitati nostræ prædestinaverat, suam coelestem benedictionem elargiri dignetur.

Tarnoviæ 11. Feb. 1864.

L. 548.

Sprawozdanie Stowarzyszenia Ś. Bonifacego o dalszym jego wzroście w r. ubiegłym, i rachunek za rok 1862.

Otrzymaliśmy znowu 2. zeszyty pisemka: „Bonifacius-Blatt“ a mianowicie ostatni, Nr. 6. Rocznika XII. i 1. Rocznika XIII. po 10. egzemplarzach, z których po jednym wyprawiamy do tych Dekanatów, które datki zbierają na rzecz tegoż Stowarzyszenia.

Ostatni Nr. r. 1863 zawiéra rachunki za rok 1862. Z nich wykazuje się suma dochodów na 92878 talarów i t. d. a wychodów na 50517 tal. i t. d. pozostaje 42360 tal. &c. na rok 1863. &c.

Prócz owych przychodów wpłynęło jeszcze na Msze śś. i od 2 Redakcyi 2854 tal. i t. d. i odebrano różne aparaty kościelne.

Temiż datkami obdzielono różne Dyecezye, jako to: *Kolońską, Münsterską, Paderbornską, Trier. Wrocławską, Chełmską, Hildelsheimską, Osnabrücką, Luksenburg. Fryburgską w Helwecyi, Fuldską, Limburgską, Menską, Lincką, Würzburgską* i *Missyą Północną* według różnych każdéj potrzeb.

Naoczne przejrzenie tych Zeszytów zostawi w pamięci obraz błogiéj działalności Stowarzyszenia tegoż 1wszego pomiędzy Germanami Apostoła... oby i pobudziło do dalszego wspierania go podarkami. Tarnów 11. Lut. 1864.

N, 435

Missionarius Apost. Bakula designare sibi potest socium quaestorem, aut supplentem,

Relate ad N. 3157 ex A. 1861. in Cur. XX. communicamus Notificationem Exc. C. R. Commisionis Locumt. Cracov. intuitu licentiae pro Religiosis. Petro Bakula ex Hercogowina sibi designandi socium vel quæstorem supplentem in rem Missionis.. sequentem: „Z. 30874. Laut h. Staatsministerial Erlaß. am 7. Dezber 1863. Z. 12925 C. U. wurde über eine Bitte des Franziskaner Ordenspristers und apostolischen Missionärs in der Herzegowina Peter *Bakula*, vom 5. v. Mts an das hohe Staats=Ministerium demselben die Ermächtigung ertheilt, im Einvernehmen mit dem Missionsvorstande einen zweiten Missionspriester zu ernennen, der sich ihm bei der vorzunehmenden Sammlung für die Bedürfnisse der Katholischen Mission in der Herzegowina beigeselte, oder ihn auch allein vertrete, und daß man den Zeitraum dieser Sammlung bis Ende des Jahres 1864 fixirt hat.

Hievon werden die sämmtlichen politischen Unterbehörden und hochwürdige bischöfl. Ordinariate von Westgalizien mit Bezug auf die von der Statthalterei in Lemberg untern 7. Nober 1861. Z. 72565. erlassene Verordnung zur entsprechenden Darnachachtung in Kenntniß gesetzt. Krakau am 14. Jänner 1864.

Ven. Clerus hisce Missionariis auxiliarem præbebit manum. Tarnoviæ 4. Feb. 1864.

L. 436.

Kwesta dla zgromadzenia Sióstr zakonu Ś. Franciszka we Wiédniu przedłużona do ostat. Czerw. r. b.

Następujące w téj mierze Uwiadomienie Wys. c. k. Namiestniczéj Komissyi Kraków: „Z. 754. Laut des h. Staats=Ministerial Erlasses vom 8. Jänner 1864. Z. 42 wurde über Einschreiten der ehrwürdigen Maria Justina *Langner* Oberin der Kongregation der Schwestern vom 3. Orden des heiligen Franziskus von Assisi die derselben ertheilte Sammlungsbewilligung zu Gunsten ihres Mutterhauses bis Ende Juni l. J. verlängert.

Hievon werden sämmtliche k. k. polit. Unterbehörden so wie die hoch. bischöfliche Consistorien in Bezug auf den h. v. Erlaß vom 29. Juli 1863. Z. 17776. verständigt.

Krakau am 20. Jänner 1864.

Co odnośnie do L. 889. r. 1863. w Kur. V. r. z. umieszczonéj oznajmuje się, z tą otuchą, że Szan. Duchowieństwo mile przyjmie zakonną Kwestarkę, skoro zgłosi się w Jego progach o wsparcie. Tarnów 4. lut. 1864.

L. 3912 z r. 1863.

Spis rzeczy do kościoła Klikuszowskiego przez X. Szczep. Kostkiewicza sprawionych od lutego 1858.

Ciąg dalszy do kur. I. r. b.

W r. 1858. 1) Pasek kościelny biało czerwony za 1 złr. 2) Sukienkę na pusz-

kę fioletowéj farby za 1 złr. 3) Parę cieni, farby ciemno czerwonéj i banie za 30 kr. 4) Do lampasów procesyonalnych dodał 46 kr.; razem: 2 złr. 76 kr.

W r. 1859. 1) Podstumenta pod trumnę na katafal za 2 złr. 15 kr. 2) Latarnia do Zakrystyi do wyprowadzenia księdza do chorego w wart. 1 złr. 12 kr. 3) Kanony na wielki Ołtarz za 1 złr. 30 kr. 4) Dywanik na Ambonę czerwonego sukna z białym sznurkiem szychowym i franzlami i kwast. za 3 złr. 5) Antipedium przed Ś. Mikołaja odmalować kazał za 2 złr. 24 kr. 6) Rurki do swiéc 6 par, bukietów 6 par za 80 kr. 7) Świéc 6 drzewianych nowych do katafali, a 6 kazał odmalować za 1 złr. 12 kr. 8) Cienie dwa kupił za 50 kr. 9) Lichtarzyki na Ołtarz czarno politerowane za 1 złr. 10) Stułę białego koloru za 3 złr. 11) Kapsułę do chorych czerwonego koloru za 4 złr.; razem: 20 złr. 23 kr.

W r. 1860. 1) Kuuki żelazne do Baldachimu za 32 kr. 2) Stuły dwie, jedna białego i niebieskiego koloru, druga białego i czarnego koloru za 5 złr. 3) Pulpit na ambonę za 34 kr. 4) Komża perkalu kwiecistego z stęgą dupl. za 6 złr. 30 kr. 5) Ramka do tablic fundacyi i księży za 40 kr. 6) Bania na dzwonicę blachowa za 4 złr. 7) 6 rurek do świéc za 46 kr. 8) Ramka do Oktawarium za 20 kr. 9) Za poprawę w pomieszkaniu dał 4 złr. 18 kr.; razem: 21 złr. 20 kr.

W r. 1861. 1) Pulpit pod mszał do święcenia wody chrzcielnéj i śpiewania proroctw; za 4 kratki do słuchalnic i gwoździe za 2 złr. 14 kr. 2) Szkło do 3 tablic kanonów, i do oktawaryum za 1 złr. 34 kr. 3) Kropidło kościelne za 40 kr. 4) Trąby dwie choralne za 6 złr. 5) Klajster do lepienia szpar pod malowanie za 4 złr. 6) Odmalowanie Zakrystyi i 3 ławek za 10 złr. 7) Odmalowanie figury Ś. Michała, 2 słuchalnic i inne drobiazgi za 2 złr. 8) Kuna żelaźna za 12 złr.; razem: 6 złr.

W r. 1862. 1) Naprawa ornatu białego koloru kwiecistego za 1 złr. 40 kr. 2) Ramka do tablicy do przygotowania się do mszy Ś. za 26 kr. 3) Naprawa kapy żałobnéj za 1 złr. 20 kr. 4) Wrótka do organ, i na cmętarzu za 1 złr. 80 kr. 5) Perkal czerwony do alby za 1 złr. 6) Tryangulum ad Sabatum S. za 1 złr. 7) Portatyl na ołtarz za 6 złr. razem 12 złr. 66 kr.

W r. 1863. 1) Taksa za portatyl i furmanom 2 złr. 2) Sukna czerwonego cieńkiego 3 ryfy na gradusy za 10 złr. 3) franzli 18 drzewianyeh wyzłoconych do organu za 3 złr. 4) Mostek i wrota na cmętarz za 2 złr. 5) Naprawa kościoła nowemi gontami za 2 złr. 20 kr. 6) Cienie dwa niebieskie, i 3 banie z płynem za 2 złr. 50 kr. 7) Lamp 24 za 2 złr. 40 kr.; razem: 116 złr. 95 kr.

Za gorliwość co do ozdoby kościoła i przymnożenia rzeczy niech Dawca wszystkiego dobrego sowicie płaci, przy czem wynurzamy swoje życzenia, aby i bogatsi wszyscy podobną pałali gorliwością.

Tarnów 3. Grud. 1863.

L. 293.

Kości mełte do uprawy gruntów.

Fabryka Ajchmajera w Gracu w Styryi przysposabia kości mielone do uprawy roli służące, i cetnar lepszéj jakości sprzedaje po **5** złr. a. w. mniéj dobréj po **4** złr. **50** kr. a nawet i po **4** złr. a. w. Ktoby potrzebował takowych, może się tam bez zawodu pocztą udać. Tarnów dnia 28. Stycz. 1864.

L. 3666. z r. 1862.

Wykład obrzędów Mszy ś. szczególniéj dla Kapłanów.

III. Królewska działalność Odkupiciela.

Ciąg dalszy do Kur. 11. r. b.

KOMUNIA KAPŁANA I LUDU.

„ŚWIĘTE ŚWIĘTYM!“

„Zbliża się chwila przystąpienia z bogobojnością i świętą trwogą do stołu Pańskiego. Przystępujmy do niego wszyscy ale z czystém sumieniem. Niech nie będzie tu Judasza, który obłudnie przeciw bliźniemu działa; — precz z bezbożnikiem, — oby nikt nie przechowywał jadu grzéchowego w swém sercu! Chrystus jest teraz na ołtarzu obecny i zaprasza do siebie. Niechaj nie znajduje się u Niego obłudnik obelżywy,—któryby brata nienawidził, — któryby był zazdrosnym, nieczystym lub oszukańcem, by nie popadł w sąd straszny. Judasz niegodnie w uczcie tajemniczéj uczestniczył, potém poszedł i Pana zdradził; widzimy, że tych, którzy niegodnie tajemnice przyjmują, zły duch najmocniéj i częściéj napada, — i że ci sami się gubią. Nie mówię tego, (Chryzostom hom. IIgiéj) aby odstraszać, lecz aby przezorności uczyć. Jako pokarm cielesny, przyjęty w ciało, złemi sokami przepełnione, chorobę pogorsza, tak niegodnie przyjęty pokarm duchowy bardziéj duszę zabija.— Oczyszczajmy więc serca nasze; jesteśmy świątyniami Boga, gdy sprawiedliwie działamy.— Stajemy się wszyscy jedném ciałem, gdy wszyscy z jednego ciała pożywamy. Przystąpmy z wszelką skromnością i pokorą do stołu Chrystusa. Święte Świętym!“ —

Idealna komunia kościoła stawa się rzeczywistą przez komunię kapłana i ludu, przez którą eucharystyczny Chrystus istotnie z ciałem kościoła się jednoczy, przeto *do dokonania ofiary mszy świętéj komunia* **istotnie** *jest potrzebną. Gdy zaś przez ręce i usta kapłana kościół ofiarę składa*, jego uczestniczenie w téjże ofierze wyłącznie *jest dostateczne.* Gdy w Hiszpanii podług dawnego zwyczaju kapłan kilka razy na dzień mógł ofiarę mszy św. odprawiać, a często się zdarzało, że sprawujący ofiarę kapłan nie tylko ablucyi, ale także i komunii świętéj nie przyjmował, aż dopiéro przy ostatniéj mszy świętéj, Sobór Toletański podobne nadużycie pod zagrożeniem kary suspenzyi zakazał.

Gdy inni wierni tylko „współofiarującémi“ są, tychże uczestniczenie w ofierze do zupełności ofiary nie jest konieczne, chociaż kościół sobie życzy, aby wierni na Mszy ś. obecni nie tylko duchowo, lecz także sakramentalnie komunikowali, przez coby sobie owoc najśw.

ofiary sowiciéj przyswajali; mimo to pozwala kościół msze *takie*, w którychby sam kapłan komunikował, bo i tym mszom charakteru powszechności nie brakuje, nie tylko dla tego, że przy nich lud duchowo kumunikować może, lecz ponieważ od publicznego sługi kościoła *za wszystkich wiernych*, do ciała Chrystusowego należących, odprawiane bywają. (Sob. Tryd. sess. 22, cap. 6).

Z tego życzenia kościoła wypływa, że ile możności komunikować także wiernych *„podczas Mszy św.“* *) należy; komunikowanie osobne jest tylko, *dla słusznych powodów* dozwolone.

Według dziejów apostolskich w pierwiastkach kościoła chrześcijanie tak byli świętobliwi, iż codziennie Eucharystyję przyjmowali, a karność ich obyczajów tak była surową, iż ci, którzy do godnego przyjęcia komunii nie byli przygotowani (pokutujący) wraz z Katechumenami przed ofiarowaniem z kościoła wychodzili, a tylko komunikujący w nim zostawali do końca nabożeństwa. Modlitwy mszalne „po komunii“ (Postcomuniones) za tych którzy komunikowali, — w liczbie mnogiéj się wyrażające, jawnym są śladem téj praktyki; dziś znaczenie swe mają często tylko odnośnie do *komunii duchowéj, o któréj dusz pastérze parafian dokładnie nauczać powinni,* jako o głównym celu ich obecności na ofierze mszy św.

Wiadomą jest rzeczą że zawsze wierni, którzy chcieli, *podczas ofiary* komunią przyjmowali, a tylko chorym i tym, którzy na nabożestwo przybyć nie mogli, najśw. Eucharystyą przesełano. Zwyczaj przechowywania Hostyi przenajświętszych, — rozumié się, podczas mszy konsekrowanych, — dla komunii ludu, do niéj nie pod czas mszy św. przystępującego, w Jerozolimie powstać miał w późniejszych wiekach, gdyż tam z powodu natłoku pielgrzymujących nie można było podczas mszy wykomunikować wszystkich, ponieważ nabożeństwo przez to zbytnieby się przedłużało. Ten też prawie jedyny jest powód, dla którego dozwolono oprócz mszy św. komunikować. Rytuał rzymski przepisuje, aby komunikowanie ludu podczas mszy św. zaraz się odbywało po komunii celebrującego kapłana (wyjątkowo tylko ze słusznych powodów (e rationabili causa) po mszy św. gdyż modlitwy we mszy św. po komunii nie tylko do kapłana, ale do wszystkich komunikujących się ściągają. Ci więc, którzy do komunii przygotowani, ofierze eucharystycznej, przytomni są lub być mogą, podczas mszy św. komunikować mają, bo komunia jest najdokładniejszém uczestnictwem w ofierze, która w całéj liturgii jako ofiara kapłana i *ludu* się wykazuje. Wzniosły i budujący jest widok, gdy w Niedziele lub święta wielką liczbę wiernych podczas mszy para-

---

*) Więc zaraz po komunii kapłańskiéj, nie zaś po skończonéj mszy św. coby nie było podług myśli kościoła.

fialnéj dusz pastérz chlebem eucharystycznym zasila, przeto należałoby, aby księża przy parafijach przez cały rok w sobotę po południu, i w każdą wiliję poprzedzającą znaczniejsze święto, spowiedzi słuchali; a gdybyto szczególnie po wsiach, gdzie lud pracą jest zajęty, uskutecznionym być nie mogło, natenczas obowiązkiem sumienia jest każdego księdza przy parafii zostającego, aby w niedzielę i święto *cały* czas wolny słuchaniu spowiedzi poświęcał. Że z resztą każdy ksiądz przy parafii zostający w każdéj chwili, gdy go do spowiedzi wzywają, ochoczo obowiązek ten wypełnić powinien, o tem wątpić nie można. Rozumié się że wypełnienie tego obowiązku dokładne jest częstokroć mozolną pracą, ale też z drugiéj strony rozważyćby wypadało, żeśmy nie do wygód, lecz do pracy powołani; rozważyćby wypadało, ile to zbawiennych korzyści lud wierny z téjże mozolnéj naszéj pracy odnosi. Nie mogę zamilczeć słów dobitnych *św. Grzegorza W.* „In qua voce nos convenimur, nos constringimur, nos rei esse ostendimur, qui sacerdotes vocamur, qui super ea mala, quæ propria habemus, alienas quoque mortes addimus; quia tot occidimus, quot ad mortem ire quotidie tepidi et tacentes videmus“. (In Ezech. L. I. Hom. 11.) Jeżeli więc grzeszą ci, którzy spokojnie na grzéchy swych parafijan spoglądają, tem bardziéj uchybiają ci księża, którzy wzywani od wiernych do słuchania ich spowiedzi, od tego świętego obowiązku się odciągają. Według naszego zdania wielkość kapłańskiego charakteru wybłyskuje z mozolnych jego prac około dusz ludzkich zbawienia, które chętnie podejmuje. Że dokładne wypełnienie tego obowiązku nauki, roztropności, cierpliwości i stałości wymaga, toć każdemu wiadome. Powinienby każdy spowiednik mieć w pamięci następujące słowa *św. Bernarda*: „Zelum tuum inflammet charitas, informet scientia, firmet constantia. Sit fervidus, sit circumspectus, sit invictus. Nec teporem habeat, nec careat discretione, nec timidus sit.“ (In Cant. Serm. XX. n. 4.)

Praktyka starożytna *komunikowania li podczas mszy* św. tam tém łatwiéj zachowana być może, gdzie więcéj jest księży. Wypada na to uważać, aby przy słuchaniu spowiedzi, gdzie lud jest naczczo, *częściéj* komunię świętą rozdawać, aby ci, którzy są słabsi, albo daleko mają do domu, mogli się prędzéj odbyć. Wszędzie potrzebna roztropność. — Podczas spowiedzi wielkanocnéj przed komunią ś. i po niéj modlitwy przepisane odmawiać należy głosem powolnym iżałosnym.

Kapłan przyjmuje komunię św. nie tylko w swojém, ale też w imieniu kościoła, szczególnie swojéj parafii i tych gmin lub tych wiernych, którzy przy ofierze św. są przytomni, lub za których takowe odprawia. Gdy komunia kapłana do zupełności ofiary jest dostateczną, odmawiają się modlitwy przygotowawcze w liczbie pojedynczéj. Treść obydwóch tych modlitw jest wyrazem podwójnego znaczenia „osculi pacis“ celebrującego kapłana z Diakonem, i poprzedzającéj modlitwy: Dne Jesu Christe, qui &c. Za siebie i wiernych, modl się kapłan w piérwszéj o usunięcie odłączenia się od Boga przez grzéchy (pacificare) w drugiéj prosi już o wcielenie się w Chrystusa (coadunare). Gdy zaś niegodne przyjęcie ko-

munii świętéj duszę zabija, przeto modli się kapłan: „przyjęcie Twego ciała niech mi nie będzie sądem i potępieniem!“ (non mihi proveniat in judicium et condemnationem.)

Kapłan, który ofiarę składa i w imieniu kościoła komunikuje, musi komunię św. pod objema postaciami przyjmować; wiernym którzy w ofierze tylko uczestniczą, wystarcza przyjęcie pod jedną postacią, lecz oni „na owocach i łaskach nie tracą, gdy także pod jedną postacią Chrystusa całego i prawdziwy Sakrament przyjmują.“ (Conc. Trid. sess. 21. cap. 3.)

Rozróżniamy sprawowanie Sakramentu od jego przyjmowania; gdy kapłan pod dwiema postaciami Sakrament sam konsekruje i dokonywa, wypada, aby pod objema komunikował; przyjmującym nie koniecznie jest potrzebne pod objema postaciami, — a szczególnie z powodu obawy , uchybienia świętości tajemnicy przez wylanie krwi najświętszéj, ustanowił kościół, aby w obrządku łacińskim komunia św. wiernym tylko pod postacią chleba była podawaną; — nadto zachodzi okoliczność, że komunikowanie pod postacią wina, które się przez podawanie kielicha lub łyżeczki uskutecznia, mimo przezorności wzbudzić może obrzydzenie, iż z tego samego naczynia różni, — może i zaraźliwie chorzy, — pożywają, — a nie sposób dla każdego mieć nowe; — często ilość wielka różnego ludu w tym samym czasie naraz do komunii przystępuje; nadzwyczajne wtedy przezorności mogą być znowu dla niektórych ubliżające, po którychby właśnie odmieniano lub bardziéj czyszczono.

„Ad evitandum aliqua pericula et scandala... hujusmodi consuetudo ab Ecclesia et ss. patribus introducta et diutissime observata, habenda est pro lege, quam non licet reprobare aut sine Ecclesiæ auctoritate pro libitu mutare.“ (Trid. sess. 15.)

Ciąg dalszy o komunii św. nastąpi.

N. 383.

Piis ad aram precibus commendatur

Anima p. m. Salomeæ Łapanowska, Monialis Ord. S. Benedicti in Staniątki, Infirmariæ, nat. 1786. die 23. Jan. a. c. demortuæ. Penes hanc occasionem commemoramus, Perill. Mathiam Mika fuisse actu consodalem Confraterniæ pro f. m. adeoq. Missam a Consodalibus superviventibus pro anima Ejus absolvendam esse.

E Consistorio Episcopali,

Tarnoviae die 11. Feb. 1864.

Josephus Alojsius,

Episcopus Tarnoviensis.

JOANNES FIGWER, Cancellarius prov.

Tarnoviae & Jasło. Typis Anastasii Rusinowski, 1864.